

Az ösztöndíj lejárta után újra hazatért Magyarországra, és Gyulai Zoltán (a magyar kristálykutatás megteremtőjének) hívására tanársegéd lett a debreceni egyetemen.

Szalay Sándor magfizikával kapcsolatos kutatásokba kezdett. Rádium-D-ből időről időre kémiaiilag elkülönítette a fölgyűlt polóniumot, abból pedig pontszerű forrást készített. Ennek α -részecskéivel kezdte kutatni a magreakciókat. Így eresztett gyökeret a termékeny alföldi talajban a magfizika. A II. világháború után a nukleáris energia fölszabadításáról és hasznosításáról értesülve Szalay Sándor Geiger –számlálócsöveket épített, ugyanakkor a magyar uránlelőhelyek felkutatása felé fordult a figyelme.

Legnagyobb fölfedezése az volt, hogy kimutatta, hogy a vízben oldott uránsók kicsapódnak a tőzegen (annak humuszsav tartalma miatt).

1954-ben létrehozta az ATOMKI-t. A debreceni magkutatás sikeres fölfutása ma már a magyar kultúrtörténet része.

Szalay Sándor 1987-ben halt meg.

A rendezvény szervezői:

az MTA Atommagkutató Intézete,

az Eötvös Lorand Fizikai Társulat

és a Nyíregyházi Evangélikus

Kossuth Lajos Gimnázium

Kérjük, részvételi szándékát jelezze

október 1-jéig (csütörtökig)

az eklgitkarsag@netra.hu

e-mail címen,

valamint a

06 20/8246179-es

telefonszámon

„Meggyőződésem, hogy a tudomány szakmákra, szakterületekre való felosztása az osztályozó emberi elme ugyan szükségszerű, de mesterséges terméke.

A természet nem ismeri az ilyen szakosítást.”

Szalay Sándor

Meghívó

A Nyíregyházi Evangélikus
Kossuth Lajos Gimnázium

**Tisztelettel meghívja
Önt
2009. október 5-én**

Szalay Sándor

*Kossuth- és Állami Díjas
akadémikus*
születésének 100. évfordulója
alkalmából szervezett
**konferenciára és
emléktábla-avatásra**

Helyszín:

Nyíregyházi Evangélikus Kossuth
Lajos Gimnázium díszterme,
Nyíregyháza, Szent István út 17-19.

SZALAY SÁNDOR KONFERENCIA ÉS EMLÉKTÁBLA-AVATÁS

2009. október 5. hétfő

Szalay Sándor

Program:

- 8⁰⁰-8⁴⁵ Az iskola diákjainak előadása
- 9⁰⁰-9⁴⁵ A lézer és néhány alkalmazása
Dr. Hadházy Tibor
- 10⁰⁰-10⁴⁵ Szalay Sándor öröksége
Dr. Kovách Ádám
- 11⁰⁰-11⁴⁵ „HUFU-tól a MEMRISZTORIG”
Dr. Simonyi Ernő
- 12⁰⁰-12⁴⁵ Az új tanulás filozófiája és
módszertana
Dr. Varga Csaba
- 13⁰⁰-13³⁰ Szalay Sándor emléktáblájának
avatása
Beszédet mond:
Dr. Horváth Zalán akadémikus
- 13³⁰-14³⁰ Állófogadás
- 14³⁰-
Új paradigmák, új jövőalternatívák
Dr. Varga Csaba

1909-ben született Nyíregyházán. Édesapja az evangélikus Kossuth Gimnázium fizikatanára, ő maga pedig az intézmény tanulója volt. Édesapja mellett korán megismerte a fizikai kísérletezés, a kísérleti eszközök készítésének szépségeit. Tanulmányait Budapesten az Eötvös Collégiumban folytatta, Tangl Károly mellett doktorált. A doktori diplomával rendelkező, állás nélküli Szalayt Szent Györgyi Albert hívta maga mellé kutatni, amit a Rockefeller Alapítvány támogatása tett lehetővé. Jelen volt, amikor egyik szombat este a Prof berobogott a tanzsékre egy kosár zöldpaprikával: „Szalay fiam, gyere segíteni paprikát kicsumázni!” Azután mind több paprika érkezett, és pár hét múlva negyed kg kristályos C-vitamin lett az eredmény.

A szegedi szerződés lejártá után az Ösztöndíj-tanácsnál pályázott és kétéves németországi ösztöndíjat sikerült szereznie. Lipcsében elektrolit-oldatok viselkedését kellett vizsgálnia. Sorsdöntővé a féléves angliai ösztöndíj vált, mivel ez idő alatt Lord Rutherfordot mellett dolgozhatott.